

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд на тема:

„Развитие на дигиталната компетентност на студентите от професионално направление 1.2. Педагогика (от компетентностно рамкиране към трансгресивно проектиране)“

за придобиване на научна степен „доктор на науките“

по професионално направление 1.2. Педагогика,

научна специалност (област) „Теория на възпитанието и дидактика“

към Тракийски университет, Стара Загора

Педагогически факултет

автор на труда: **НИКОЛАЙ САШКОВ ЦАНКОВ**

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите

1.1. Данни за дисертанта:

Николай Сашков Цанков завършва Природо-математически факултет на ЮЗУ в Благоевград. Има магистърската степен по физика със специализация по биофизика, но професионалната му развитие тръгва в посока, предопределена по-скоро от получените квалификации учител - по физика и химия (2000 г.) и по информатика (2003 г.).

Познанията, които има и опитът, който придобива като учител по природни науки, го отвеждат отново в ЮЗУ през 2004 година, първоначално като асистент, а след защита на докторска дисертация през 2009 година като главен

асистент и доцент (2014 г.). От 2020 година Николай Цанков е доцент в Тракийския университет, Стара Загора.

И, ако това схематично представяне на професионалната му биография показва желаното и по-скоро естествено развитие на учения, специално внимание заслужава публикационната му активност и разпознаваемост. Забележителни в неговата визитка са както броят на публикациите му (170, сред които 5 монографии, 58 публикации в реферирани издания, 17 в издания с импакт фактор или ранг), така и 263 цитирания, от които над 50 в Scopus и Web of Science.

1.2. Данни за докторантурата:

В рамките на настоящата процедура са представени както доказателства за обсъждането и насочването за защита на дисертационния труд (Протокол № 5/27.04.2021 г., от заседание на катедра „Педагогически и социални науки“ на Педагогически факултет при Тракийски университет), така и необходимите справки за съответствието на научната и преподавателската дейност на кандидата на минималните национални изисквания за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

1.3. Данни за дисертацията, автореферата и представените публикации:

Дисертационният труд е с внушителния общ обем от 545 стандартни страници, от които 429 страници основен текст, 116 страници приложения и използвана литература, която обхваща 291 литературни източника (183 на кирилица и 108 на латиница) и 33 нормативни документа и интернет източника.

Тази поредица от цифри не може да обхване дълбокото познаване и респект към тезите на впечатляващ брой автори, представени убедително и авторски

интерпретирани в качеството им на основания за разработване на труд с амбициозната цел: „конструирането на трансгресивен модел за растежно проектиране и развитие на дигиталната компетентност на студентите от професионално направление 1.2.Педагогика, операционализиран чрез технологични варианти и неговото частично апробиране в обучението по „Информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда“ (Дис. труд, стр.5.).

На пръв поглед в този труд постигането на целта преминава стандартно и естествено от критичен анализ на компетентностия подход в перспективите на неговото обосноваване и практикуване, през съотнасяне на контекстите на интерпретация на дигиталната компетентност до създаването и апробирането на проекти за технологични решения в областта на обучението. Известни и логични са и разгледаните предпоставки - безспорната необходимост от преосмисляне на парадигмалните основания на компетентностия подход и отдавна доказаната връзка между равнището на учебните постижения и основанията на които се конструират използваните решения в обучението. Така за пореден път се очертават както нуждата от нова отправна точка към компетентностния подход, така и научни търсения по посока на полиподходност при конструиране на технологични варианти на обучението. По тези причини вероятно работата би останала на равнището на предсказуемостта, ако не беше поставена в авторски отграничената перспектива на трансгресията. Тази гледна точка е примамлива по справедливия анализ на Цанков, ако се разглежда не като панацея, а като възможност да бъдем в и със своето време. Критичният поглед на автора превръща дисертацията в труд, в който на основата на съхранение чрез доразвитие на съществуващи научни идеи и тези е представено убедително

защитено авторско разбиране за това как да се подпомогне разширяването на собствените граници.

Внимание заслужава не само идеята и нейната аргументация, но и целенасочената и плодотворна емпирична работа, реализирана от 2017 до 2021 година със 64 педагогически специалисти и 1330 студенти. Тя е подчинена на амбициозна изследователска програма с използване на над 12 метода за събиране на данни и сериозна по обем статистическа обработка и интерпретация на получените резултати.

Подобна огромна изследователска работа не може да не предизвиква и известни въпроси. В моето разбиране такива могат да се очертаят по отношение на някои интерпретации в дизайна на изследването или на основанията оценката на преподавателя да се приема за „реална“. Това обаче по никакъв начин не омаловажава изключителната креативност на подхода и забележителната последователност в неговата защита.

Авторефератът в обем от стр. 66, от които 63 стр. основен текст, отразява вярно и точно основното съдържание на дисертационния труд. Основни резултати от различни етапи на изследването и свързани с тях проблеми са представени пред научната общност в 9 публикации (на български, руски и английски език), от които 3 статии в реферирани и/или индексирани издания и 6 публикации в нереферирани издания.

2. Научни приноси:

Предложеният дисертационен труд е първият известен ми в България опит за авторска интерпретация на трансгресията в образованието, тук разбрана като «подход за проектиране на конкретна компетентност». В този смисъл, като приемам очертаните от Николай Цанков приноси бих желала да отбележа, че без съмнение основното постижение на труда може да се търси по посока на

изведената и убедително аргументирана необходимост от преход от компетентностно рамкиране към трансгресивно проектиране и развитие. Проекциите му могат да се търсят както върху предложеното в труда разбиране за възможностите и ограниченията на т.нар. компетентностен подход, така и върху авторовата интерпретация на компетентността и нейното развитие и в крайна сметка се „снемат“ в конструирания синкретичен трансгресивен модел за полиподходно растежно проектиране и развитие на дигиталната компетентност на студентите. Значимостта на работата може да се търси не само на равнището на постигнатата конкретна цел на дисертацията, но и по посока на развитие на модела по отношение на други компетентности и на намиране на неговите измерения в средното образование.

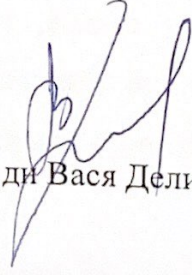
3. Заключение:

Посоченото дотук ми дава пълни основания да подкрепя положително присъждането на Николай Сашков Цанков на научната степен „доктор на науките“ по професионално направление 1.2. Педагогика, научна специалност (област) „Теория на възпитанието и дидактика“.

9.07.2021г.

гр. София

Рецензент:

/проф. д-р Вася Делибалтова/

OPINION

on a dissertation

„Development of the digital competence of students in the professional field 1.2.
Pedagogy (from competence framing to transgressive projection)

for the scientific degree Doctor of Sciences

in the professional field 1.2. Pedagogy,

scientific area „Theory of education and didactics”

with the Trakia University, Stara Zagora

Faculty of Education Sciences

Author of the dissertation: Nikolay Sashkov Tsankov

1. Introduction on the dissertation, synopsis, and publications

1.1. Information concerning the applicant:

Nikolay Sashkov Tsankove is a graduate of the Science and Mathematics faculty at SWU in Blagoevgrad. His Master's degree is in physics with a biophysics specialization, but his professional development veers away in a direction defined by his in-service qualification as a teacher in physics and chemistry (2000) and in information science (2003).

The knowledge base he has, along with the experience he acquires as a science teacher, lead him back to SWU in 2004, initially as an assistant professor, and, after the successful defence of his PhD dissertation, as a senior assistant professor in 2009 and an associate professor in 2014. Since 2020, Hicolay Tankov has held an associate professor title at Trakia University, Stara Zagora.

While this presentation of his professional experience demonstrates the desired and natural development of the researcher, special attention should be given to his publications and recognizability. A remarkable milestone in his researcher ID is the number of his publications (170, of which 5 monographs, 58 publications in referenced journals, 17 in journals with impact factor and/or rank), as well as 263 citations, of which over 50 are visible in Scopus, Web of Science.

1.2. Information concerning the procedure:

Under the present procedure, both evidence for the discussion and guidance for the defense of the dissertation (Protocal № 5/27.04.2021, from a meeting of the Department of Pedagogical and Social Sciences of the Faculty of Education at the Trakia University) are presented, as well as the necessary references on the compliance of the scientific and teaching activity of the applicant with the minimum national requirements for obtaining the scientific degree Doctor of Sciences.

1.3. Information concerning the dissertation, the abstract/synopsis and the publications presented:

The dissertation has an impressive total volume of 545 standard pages, of which 429 pages are basic text, 116 pages - appendices and references, which covers 291 literature sources (183 in Cyrillic and 108 in Latin alphabet) as well as 33 normative documents and Internet sources.

This series of figures cannot cover the deep knowledge and respect for the conceptions of an impressive number of authors, presented convincingly and interpreted by the author as grounds for developing a work with the ambitious goal: "to construct a transgressive model for growth design and development of the digital competence of students in the professional field 1.2. Pedagogy, operationalized

through technological variants and its partial approbation in the training in the discipline Information and communication technologies and work in the digital environment (Dissertation, p. 5)

Initially, the achievement of the goal moves in standard manner and naturally from a critical analysis of the competence approach in the perspectives of its substantiation and practice, through correlation of the contexts of interpretation of digital competence with the design and approbation of projects for technological solutions. The prerequisites considered are also well-known and logical - the undisputable need to rethink the paradigmatic grounds of the competence approach and the long-proven connection between the level of academic achievement and the grounds on which the solutions used in training are constructed. Thus, once again, the need for a new starting point for the competence approach is delineated, as well as the need for scientific research on the adoption of multiple approaches in the construction of technological variants for training.

For these reasons, the thesis would probably have remained at the level of predictability had it not been placed in the author's unique perspective of transgression. This point of view is tempting according to Tsankov's fair analysis, only if it is considered not as a panacea, but as an opportunity for us to live in our time and keep up with its pace.

This critical view of the author turns the dissertation into a work in which, on the basis of the preservation of existing scientific ideas through further development, a convincingly defended author's understanding, turns into an expansion of his own boundaries.

Not only do the idea and its argumentation deserve attention, but so do the purposeful and fruitful empirical work, conducted from 2017 to 2021 with 64 pedagogical specialists and 1330 students. It is subject to an ambitious research program using

more than 12 data collection methods and serious statistical processing and interpretation of the results.

Such a huge amount of research cannot but raise some questions. In my understanding, these can be outlined in terms of some interpretations in the design of the study or on the grounds that the teacher's assessment is considered "real". However, this in no way diminishes the exceptional creativity of the approach and the remarkable consistency in its defense.

The 66-page abstract, of which 63 pages is the main text, accurately and precisely reflects the main content of the dissertation.

The main results of different stages of the research and related problems have been presented to the scientific community in 9 publications (in Bulgarian, Russian and English), of which 3 articles in re

2. Scientific contributions

The proposed dissertation is the first attempt known to me in Bulgaria for authorial interpretation of transgression in education, understood here as an approach to designing a specific competence. In this sense, accepting the contributions outlined by Nikolay Tsankov, I would like to note that without a doubt the main achievement of the work can be sought in the direction of the derived and convincingly argued need for transition from competence framing to transgressive design and development. Its projections can be sought both on the proposed understanding of the possibilities and limitations of the so-called. competence approach, as well as on the author's interpretation of competence and its development, which ultimately "shift" in the constructed syncretic transgressive model of a multi-approach growth design and development of students' digital competence. The significance of the work can be sought for not only at the level of the specific goal of the dissertation,

but also in the direction of development of the model in terms of other competences and the establishment of its dimensions in secondary education as well.

3. Conclusion:

In view of the above discussion, I have full grounds to support the awarding of Nikolay Sashkov Tsankov with the academic title of Doctor of sciences in the professional field 1.2. Pedagogy, scientific area Theory of education and didactics.

9.07.2021г.

Author of the opinion:

гр. София

/prof. DSc Vasya Denbaltova/

